

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN HALLINTO – JA TURVALLISUUSJAOSTO

Kirjallinen asiantuntijalausuntopyyntö: Hallinto- ja turvallisuusjaosto torstaina 22.10.2020 klo 8:30

Teema: Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen

Asia: HE 146/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2021

<https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/HE+146/2020>

Liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2021. Liitto keskittyy lausunnossaan puolustusministeriön hallinnonalan esitettyihin määrärahoihin ja erityisesti maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen.

NAISTEN VALMIUSLIITTO RY:N (NVL) LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ VALTION TALOUSARVIOSTA VUODELLE 2021

Yleistä

Suomessa on korkea maanpuolustustahto ja kansainvälisesti kiiteltä kokonaisturvallisuuden toimintamalli. Nämä asiat eivät ole kuitenkaan itsestäänselvyyksiä, vaan niiden säilymiseksi tulee tehdä jatkuvasti tavoitteellista työtä. Maanpuolustusjärjestöillä on mahdollisuus tukea niin yhteiskunnallista vakautta kuin puolustusvoimien perustehtävää, mutta se edellyttää järjestöjen toimintaedellytysten turvaamista. Osalla järjestöistä taloudellinen tilanne on sellainen, että sen toiminta ei ole mahdollista ilman ulkopuolista tukea.

Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen

Tälle momentille esitetään myönnettäväksi yhteensä 4 852 000 euroa. Määräraha jaetaan kolmen eri tarkoitukseen: 1) maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen 2) Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle (MPK) myönnettävään valtionavustukseen sille laissa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta (556/2007) säädettyjen julkisten hallintotehtävien hoitamisesta aiheutuviin toimintamenoihin ja varautumistoiminnan kuluihin 3) kaatuneiden muiston vaalimistyöstä aiheutuviin menoihin.

1) Maanpuolustusjärjestöjen toiminta

Naisten Valmiusliitto ry on hyvä esimerkki järjestöjen saamasta tuesta, sillä se saa Maanpuolustuksen Tuki ry:n kautta valtion tukea yhteensä 32 000 euroa vuodessa, joka kattaa liiton kokonaisbudjetista noin 20 %. Liittomme toiminta on niin laajaa, että se edellyttää palkattua henkilökuntaa. Tuki ei riitä edes yhden henkilön palkkaamiseen. Kaikki muu tuki haetaan erilaisten avustushakemusten kautta. Valtion talousarviosta ei näy eriteltynä järjestöille suunnattua tukea vuodelle 2021, mutta tämän perusteella se oletetaan pysyvän ennallaan eli yhteensä 128 000€ (RES, NVL, MPKL, RUL). Maanpuolustusjärjestöjen rahoitusta on leikattu vuonna 2016 15%, eikä sitä ole nostettu tai tarkistettu sen jälkeen.

Puolustushallinnon yhdeksi yhteiskunnalliseksi vaikuttavuustavoitteeksi on asetettu turvallinen yhteiskunta. Turvallinen yhteiskunta rakentuu osaavista ja toimintakykyisistä yksilöistä, jotka pystyvät puolustamaan Suomea, mutta myös toimimaan yllättävissä häiriö- ja kriisitilanteissa. Maanpuolustusjärjestöt tekevät laajaa vaikuttamistyötä kansalaisten parissa maanpuolustahdon ylläpitämisessä ja turvallisuusosaamisen ylläpitämisessä. Myös naisjärjestöjen koulutettuja ei-asepalveluksen suottaneita voidaan käyttää erilaisiin tehtäviin viranomaisten tukena. Naisten Valmiusliitto ry on yhteistyöjärjestö, joka tuottaa monipuolista turvallisuusosaamista jäsenjärjestöjen osaavien naisten turvin.

2) Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen suunnattu tuki.

Naisen Valmiusliitto ry on yksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestöistä, joka oman toimintansa kautta rekrytoi naisia vapaaehtoisiksi kouluttajiksi ja harjoitusten toimijoiksi. Lisäksi aktiivinen

Lausunto, päivitetty

21.10.2020 Helsinki

koulutustoiminta tuottaa suoraan koulutusvuorokausia MPK:lle vuosittain arviolta n. 5000 ja välillisesti vielä enemmän. Koulutuspalautteiden keskiarvo on ollut viimeisinä vuosina yli 4.0 (asteikko 1-5). Monet maanpuolustusjärjestöt ovatkin keskeissä roolissa myös MPK:n tulostavoitteiden saavuttamisessa.

Naisten Valmiusliitto ry opettaa kansalaisia selviytymään omatoimisesti erilaisista uhka- ja vaaratilanteista kouluttamalla naisia Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) kursseilla ja Puolustusvoimien tuella. Lisäksi Naisten Valmiusliitto ry on mukana mm. Reservin koulutuksen kehittämisohjelmassa (RESKESU) ja osallistuu moniin vaikuttamis- ja kehittämisryhmiin, joissa edistetään kokonaisturvallisuutta. Liiton aktiivinen koulutustoimintaa lisää myös naisten tietoa puolustusvoimista ja vahvistaa luottamusta viranomaisiin turvallisuustaitojen lisäksi. Kurssilaisten palautteissa kurssille hakeutumisen syyksi on mainittu mm. oppia turvallisuus- ja varautumistaitoja sekä halu saada tietoa Puolusvoimista.

Yhteenvetona:

Valtion tuki on erittäin tärkeä Naisten Valmiusliiton toiminnalle ja koulutuksen järjestämiselle. Esitämme, että maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen tarkoitettua määrärahaa korotetaan. Lisäksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminta ei saa vaarantua taloudellisten resurssien puutteiden vuoksi. Laki ei mahdollista valtion tuen käyttöä varautumis- ja turvallisuuskoulutukseen, minkä vuoksi Naisten Valmiusliiton toiminnan turvaamisella on myös vaikutusta MPK:n tavoitteiden toteutumiseen.

Naisten Valmiusliiton lausunnosta lisätietoja antaa pääsihteeri Kaarina Suhonen, kaarina.suhonen@naistenvalmiusliitto.fi, puh. 040 561 1655.

NAISTEN VALMIUSLIITTO RY

Anne Holmlund
puheenjohtaja

Kaarina Suhonen
pääsihteeri

Naisten Valmiusliitto ry on valtakunnallinen yhteistyöjärjestö, joka on perustettu vuonna 1997. Liiton puheenjohtaja toimii Anne Holmlund. Liitto yhdistää 10 naisten vapaaehtoista maanpuolustus- ja turvallisuustyötä tekevää jäsenjärjestöä, joissa toimii yli 100 000 naista. Liiton tarkoituksena on kehittää naisten turvallisuuteen ja varautumiseen liittyviä valmiuksia koulutuksen kautta sekä lisätä naisten mahdollisuuksia toimia poikkeusoloissa yhteiskunnan hyväksi. Liiton toiminta ei ole sotilaallista. Naisten Valmiusliiton päätoimintaa ovat NASTA- ja PikkuNASTA-valmiusharjoitukset, joita toteutetaan eri puolilla Suomea. www.naistenvalmiusliitto.fi